

Halasi Zoltán

A pap álma

A metró nem vízszintesen, hanem lefele visz;
jönnek velem a rokonok és jössz velem te is.

Egy asztal ott lenn, hosszúkás, örök zsvivaj, vita;
akörül forog csak a szó, ami itt fenn hiba.

A szó forog, a bor folyik, az ismeretlenek
jogot formálnak arra is, hogy számon kérjenek.

Ítéltábla? Nagycsalád? Pokoli? Édeni?
Lakoma? Tor? Liturgia? Nehéz eldönteni.

Folyik a póz-, a helycsere követhetetlenül;
ki háttal áll, az már guggol vagy elfordulva ül.

Kockás palástos, koronás, pipázó férfiak:
bolondkirály, királybolond, süvölvény, ifjú agg.

És tarka vászonszöttesek a nőkön, gyöngy fejék;
mind összeség, egy visszanéz, turbánja sárga-kék.

Gyümölcskosár, vasserpenyő, ezüst, alpakka, cin,
kikandikál kehely, kupa a vállak résein.

Vörösrézpálca hadonász, ököl tányérba sújt,
kört jár a vád, a hangulat épp attól ittasult.

De hátha nem! Hátha a vád: egy történet csupán.
Kiforgatják, muszáj nekik. Vágynak a hős után.

Miféle lény akármelyik, mégis bizonytalan:
ha szól, a hang madárszerű; sas, holló vagy galamb.

Akár a semmi, oly fehér az abrosz. S körben ők:
ébren tartják a valamit, az alig hihetőt.

Valakit várnak; nem te vagy, nem én – valaki más.
De tőlünk oly kirobbanó ez a vitalitás.

Elfordult arcok: Napkelet kítaszít, befogad;
sötétet fény, esőt a föld, alvók az álmokat.

Timur a tükörben

– Goethe jegyzete nyomán –

Borult szépséges Perzsiára zord éj.
Önkényúr karmolászott koponyán.
Sajátja volt. Intett: jöhet a borbély!
A kopaszra-borotválás után...

*... a sánta zsamok, félszemére vak
Timur szegény Hodzsa tükrébe nézett.
És úgy maradt. Elhagyták a szavak.
A látványtól kis híján elenyészett.
Jól tudta pedig: magát látja csak.
S mint akit moshatatlan szegyen éget,
könnye eleredt, folyt, mint a patak.*

*Naszreddin szintén, vigasztalanul
zokogni kezd meg-megrázkódó testtel.
Sír órákon át, sír, sír a nagyúr.
És vele együtt sír a tréfamester. –
Majd társaság jön. Felvidul Timur;
mulattatják mókás történetekkel.
Csak Hodzsa könnyzápóra nem csitul.*

„Naszreddin – szól a kán –, hogy én sírok;

rendjénvaló. Rút látványom keserves.
Hiába, hogy fél kontinenst bírok,
a szegyenem akkor sem engedelmes.
De te, akit én azért hízlalok,
a mélakór gödréből hogy kikergess:
a te arcod mért öntözi nyirok?"

„Timur, nagy kán! – a hodzsa így felel. –
Te most az egyszer néztél csak tükörbe,
s a hasonmásod már kizsigereled.
Hát hogyne lenne annak kedve görbe,
aki e rémképpel nyaral-telel,
e dzsinn-látványt hurcolja körbe-körbe,
álmában-ébren ezt viseli el?"

„Ez hát nemszűnő sírásod oka?”
A hodzsa bólint. Timur szája mozdul.
És most a kirobbanó hahota
az, amibe kis híján belepusztul